

Jobb minőség a vegyiparban

A vegyipari, a kőolaj- és alumíniumipari termékek minősége 1965-ben általában egyenletes volt — alapította meg a Nehézipari Minisztérium nemrég befejezett vizsgálata, amely azt kutatta, hogyan hajtották végre a tárca területén a minőséglevelőzés továbbfejlesztéséről szóló kormányhatározatot.

A több ízben kifogásolt lakk- és festék-, valamint gumi- és műanyagipari termékek 83,3 százaléka is szabványos, vagy a szabványosnál jobb volt, csupán 16,7 százaléka tért el kismértékben a szabványtól, felhasználásra azonban az eltérő rész is alkalmasnak bizonyult. A kőolaj-, a festék-, a gumi- és a műanyagipar kilenc nagy vállalatánál, azok gyáregységeinél megezett vizsgálat, amely figyelembe vette a külkereskedelmi szervek és a társ-tárcák, valamint 21 felhasználó üzem észrevételeit is, arra a következtetésre jutott, hogy noha valamennyi iparágban minőségjavulás tapasztalható, és a termékek túlnyomó része megfelel a szabványokban előírt követelményeknek, még nem mindenben éri el a fejlett ipari országokban előírt minőségi színvonalat. A nemzetközi követelményektől való elmaradást elsősorban a termelés szervezésének, az üzemek technikai felszerelésének hiányai okozták.

A Nehézipari Minisztérium az ellenőrző vizsgálat tanulságait levonva, az illetékes trösztökkel, országos vállalatokkal együtt intézkedési tervet dolgozott ki a vegyipari meőzés hatékonyságának fokozására, a vállalati minőségellenőrző laboratóriumok fejlesztésére.

A korszerű ízlés kialakítása

Beszélgetés a TIT művészeti szekciójának problémáiról

A napjainkban megnyilvánuló fokozottabb igény a különféle művészetek iránt egyre több és több lehetőséget nyújt az ismeretterjesztés fejlettebb, differenciáltabb formáira. Az emberek zömének érdeklődése általában nem egy művészeti ághoz kötődik, hanem inkább azok egészéhez. Egy bizonyos szintézisre való törekvés jelentkezik tehát a művészetek iránt érdeklődők igényeiben, s a Tudományos Ismeretterjesztő Társulatnak éppen az az egyik legfontosabb feladata, hogy ezeket az igényeket figyelembe véve rámutasson a művészeti ágak, a művészet és a valóság összefüggéseire. Ezeket elemezve és nyomon kísérve kell formálnia esztétikai és ízlésnevelő munkáját, mely párhuzamosan alakul az emberek tudatával, érzelemvilágával, világnézetével.

Komplex jelleggel

Ilyen és ehhez hasonló problémákról beszélgettünk Magyar Erzsébettel, a TIT Csongrád megyei Szervezetének társadalomtudományi szaktitkárával. Hogyan valósul meg az esztétikai és ízlésnevelés az idén 125 éves TIT munkájában?

Az elmúlt években az ismeretterjesztésnek ez a területe is gazdagabbá, differenciáltabbá vált. Megmutatkozott ez az előadások, rendezvények tematikájának alakulásában: egyre kevesebb részletkérdéssel, inkább szélesebb kérdéscsoportok problémáival foglalkoztak. A modern művészetek kialakulásának folyamatát ismertette a századforduló különböző stílusirányzatait, ezeknek hatását a művészetek formanyelvének alakulására — vizsgálták elsősorban az előadások. A szerdai napokon megtartott Századunk művészete szabadegyetemi

sorozat például komplex jelleggel az irodalom-, képzőművészet- és zenetörténet fontosabb szakaszait, stílusproblémáit elemezte különböző szempontokból.

„El akartak késni”

Jól kikerült szervezés volt a hódmezővásárhelyi kirándulás. Mintegy 35 előfizető külön autóbusszal ment át megtekinteni a vásárhelyi tárlatot. Az idén márciusban a Nagy Világ-estet zsúfolt teremben sikerült lebonyolítani, s ugyancsak keresett volt a filmbarátkör is.

Ezzel kapcsolatban azonban éppen az esztétikai és ízlésnevelési funkciót illetően voltak problémák. A népszerű „film-múzeum” vetítéseit ugyanis mindig rövid értékelés előzte meg, melyről nagyon sokan „el akartak késni”. Ezek az emberek csupán mozinak tekintették az előadásokat, holott azoknak célja éppen az volt, hogy kritikus szemű, differenciált ízlésű filmnézésre szoktassanak. Aki viszont meghallgatta Vadász Imre fejtegetését arról, hogy például az Örök visszatérés című filmben hogyan keverednek a tiszta művészet és a giccs elemei, biztosan sokat tanult belőle, s másként fog közeledni a hasonló jellegű alkotásokhoz.

Miért riaszt a név?

Az eredményeket, sikereket, hibákat elemezgetve szó esett arról, vajon célszerű-e továbbra is így elhúzni a különböző sorozatok előadásait, hiszen ha nem kéthetente vagy havonta rendezik meg ezeket, hanem mondjuk hetente, akkor esetleg jobban felszínen tartható az érdeklődés. Az érdeklődés, mely annál is inkább jelentős tényező, mivel a TIT művészeti jellegű sorozatai

iránt még mindig meglehetősen egyoldalú. Jobbára fiatal művészek, pedagógusok, egyetemi és főiskolai hallgatók és más értelmiségi munkakörben dolgozók látogatták az előadásokat, s elég kevés munkásmemberrel lehetett találkozni.

Ok még mindig úgy vannak vele, hogy elég nekik az üzemben szervezett TIT-programokat végighallgatni, s valahogy húzódoznak a szabadegyetemi sorozatoktól. Talán maga a név: szabadegyetem, is sokat elriaszt, holott ez csak a szó téves beidegződése lehet. A szabadegyetemek az ismeretterjesztés legfejlettebb formái, melyek egyáltalán nem folynak olyan szinten, hogy azokat bárki is meg ne értené, vagy ne tudná élvezni. Példának talán legjobban a „Környezet esztétikája, lakáskultúra” előadássorozatot idézni, mely kifejezetten a közönség kívánságai szerint alakult.

S ha ugyanilyen elgondolással látogatják majd szélesebb rétegekben is a többi szabadegyetemi rendezvényeket, mondhatjuk: a TIT valóban elérte célját, s jelentős formálója, alakítója lett az emberek esztétikai és ízlésvilágának.

Nikolényi István

Négy emelet felett

II. Babonák és okos érvek

Ha a középmező házak építésének előnye annyira kézenfekvő, akkor még jogosabb a kérdés: miért nem épülnek akár tucatszám is Szegeden? Úgy, ahogy Budapesten, s egyenlőre más vidéki városban. Talán a lakások építését finanszírozó és irányító tanács nem olyan ügyes vagy okos, mint másutt? (Árvai József: „A magasházak építésének magam is híve vagyok.”)

Mielőtt rátérnék azokra az érvekre, melyek a józan megfontolásra vezetnek rá az embert, s megóvnak az elhamarkodott ítéletalkotástól, érdemes kitérni egy s némely szemléletbeli furcsaságra. Nem sokkal azután, hogy a megyei tanácsháza felépült, alkotói eljöttek Budapestről Szegedre, a művükről szóló ankétára. Ott azután több lelkes helyi szakember nekik szegte a kérdést: miért ilyen laposra, miért nem toronyház jellegűre tervezték? A tervező két indokot hozott fel védekezésül. Bár ne emlékeznék rájuk, most nem futna el számomra a méreg! Az egyik: az alföldi tájhoz inkább illik e horizontális (vízszintes) jellegű építkezés. A másik: a hatodik emeletre még csak felmennek gyalog az emberek, ha a lift elromlik, de ha tizenkét emeletre lenne az épület, ugyan ki mászna fel odáig? Ne is mondjam, mindkét indok egyaránt igaztalan, sőt szakszerűtlen is. De elhangzott, s ha túlzás is lenne általánosítani belőle, arra figyelmeztet, hogy élnek még ilyen babonák a vidéken, az Alfölddel kapcsolatban.

Elmondhatok még egy újabb keletű adalékot is. Építésügyi Minisztérium külön engedélyre szükséges minden öt szintnél magasabb ház építéséhez, s ezt az engedélyt másfél-két év óta valamivel könnyebben megadja, mint annak előtte, mivel a lehetőségek ma inkább módot adnak erre. (Bán Kálmán: „Szerintem túlzottan az igények, divat lett a középmező háza, pedig nyilvánvaló, hogy a nagyobb családok számára kényelmetlen körülményeket teremtet.”)

A szemléletbeli gátak fel-

Velük együtt...

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság Csongrád megyei elnöksége évi munkaprogramjának központi gondolata a népeink közötti barátság, egymás megismerésének elmélyítése a népfrentbizottságok és a tömegszervezetek aktív közreműködésével. Az SZKP XXIII. kongresszusán Kádár János elvtárs szolt a szovjet és a magyar nép egymáshoz való viszonyáról, amikor felszólalásában a többi között ezeket mondotta: „A Szovjetuniót és a Magyar Népköztársaságot ma az eszmék és a célok közösségén alapuló mély barátság, együttműködés, jó szövetségi viszony fűzi össze. Ezek a kapcsolatok nem függenek az időjárástól, nem szezonjellegűek, hanem szilárdak, maradandók, történelmi.”

Ennek a kapcsolatnak nagyszzerű megnyilvánulásai voltak az április 4-i és a május 1-i ünnepségek is, amelyeken kifejezésre jutott a felszabadításért érzett hála és a szovjet nép iránti tisztelet. Ünnepeinken számos szovjet elvtársal: veteránokkal és fiatalokkal találkoztunk, s velük együtt örültünk nemzeti és közös sikereinknek.

Ezeket az emberi, személyes kapcsolatokat is tovább akarjuk fejleszteni az elkövetkező időkben. Szé-

les tábora van már az egymással levelezőknek és egyre nő a számuk. A levélebeli ismeretség nagyon sok esetben vezet személyes találkozáshoz is. Hasonlóképpen mind intenzívebb a termelőszövetkezetek, az ipari üzemek és a hasonló jellegű intézmények kölcsönös tapasztalatcseréje is. Az MSZBT által szervezett turistautak kiváló alkalmat jelentenek egyének vagy szocialista brigádok találkozására. Egy-egy ilyen utazás új benyomások, élmények, tanulságok szerzését is jelenti, s a tanácsok, tömegszervezetek a találkozó előkészítésében, másrészt az élménybeszámoló meg szervezésében is sok segítséget nyújtanak.

Az MSZBT kongresszusán Sikin elvtárs, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság küldöttségének vezetője is kifejezte azt a készségüket, hogy még inkább elősegítik népeink őszinte, testvéri kapcsolatainak elmélyítését, e cél megvalósításának objektív lehetőségét gyakorlatilag támogatják, biztosítják. Mi pedig jóleső érzéssel nyugtazzuk és viszonyozzuk a szovjet emberek új és új testvéri kezdeményezését.

Sajó Gyula,

az MSZBT Csongrád megyei elnökségének tagja

SZEGED
ES A KÖZÉPMAGAS
LAKÓHÁZAK

Téma: a házirend

Jegyzetek a 34/2-es lakóbizottság üléséről

A szegedi I. kerületi tanács 34/2-es számú lakóbizottsága legutóbbi ülését a Makszim Gorkij élelmiszeripari technikum nagytérben tartotta, a Marx tér 20. szám alatt. A mostani tanácskozás nem érintette, csak a Mikszáth Kálmán utca 19., 21 és 23 számú házak lakóit és házfelügyelőit, illetve a 23 számú ház volt tulajdonosának feleségét, Lapunkban csak nemrégben foglalkoztunk a Mikszáth Kálmán utca 23 szám alatt levő áldatlan állapotokkal, s cikkünk kapcsán írt levelet szerkesztőségünknek Török János lakóbizottsági elnök. Levelet lapunk április 24-i számában közöltük, s ebben utalt arra, hogy a Mikszáth Kálmán utca 19 és 21-es számú házakban hasonló állapotok uralkodnak, mint a 23 szám alatt.

A lakógyűlés megerősítette Török János panaszát. Soós István lakó a Mikszáth Kálmán utca 21-ből elmondta, hogy évek óta lakik itt, viszont Temesvári Lászlóval, a házfelügyelő férjével nem tud kijönni, túl azon, hogy hajnali 4—5 órakor hatalmas zajt csap a házban a piaci árusok ott tárolt holmijainak kihordásával; egy alkalommal teljesen mekítámadt. Temesvári László minősíthetetlen hangon beszél vele.

Temesvári László és felesége Soós István panaszából szinte semmit sem ismert el. Azt hangoztatták, hogy ellenük a házban összefogott

egy klikk, s bosszút forralnak. Erről viszont szó sincs, csupán békességet, rendet és nyugalmat akarnak a lakók a házban. Ezt hangsúlyozta Csamangó Ferencné is. Ugyanebből a házból Halmoz Józsefné viszont elmondta, hogy egy vágóbaromfiárús egészségtelen környezetet teremt közvetlen szomszédságában. Piacos napokon a baromfiárús is dübög, zörög, nem beszélve arról, hogy a helyiségben nagymennyiségű élőbaromfit tart. Libagágogástól és kaskukorékolástól hangos a kora reggel.

A Mikszáth Kálmán utca 19. számú ház házfelügyelő házaspárja és a lakók között nincs semmi probléma. Viszont a házmaster ebben a házban is foglalkozik piaci árusok áruinak raktározásával, őt rekamiét tárol, s az ezért kapott pénz állítólag seprűvásárlásra költi, mert mint mondta, az IKV nem ad elegendő takarítésszokt.

A Mikszáth Kálmán utca 23-ból felszólalt több lakó is, Lakatos Árpádné és Kmellár Béla. Mindketten szenvedélyes hangon fordultak a lakóbizottsághoz, hogy szüntessék meg végre az Ingatlankezelő Vállalat által is elismert tarthatatlan állapotokat. A volt ház tulajdonos felesége, öz. Molnárné ugyanis lefoglalta a piaci árusok számára a mosakonyhát, s ő szedi érte a bérleti díjat is. Piacos napokon és vásárok előtt, vala-

mint utána hajnali 3—4 órakor és késő éjszaka kibírhafatlan lármával, zajjal paloknak kocsi-ra fel, kocsi-ról le a piaci árusok és vásárolók. Az udvarban most is négy-öt kézikocsi van, valamint szétszedhető sátrak, padok, asztalok. Ezek tárolásáért is öz. Molnárné szedi a pénzt. A házban lakók megkérdézték: meddig tűri még mindezt az I. kerületi tanács és az IKV?

Hogy ennyire elmergesegett a hangulat a Mikszáth Kálmán utca 21. és 23. számú házban, az nem kismértékben az ingatlankezelő vállalat hibája. A lakóbizottsággal eddig ugyanis nem tudott szót érteni, hogy a problémákat közösen megoldják, mint ahogy ez volna a feladatuk. A lakóbizottság elnöke eddig, úgy látszik, főlölségesen levelezgetett csak az IKV-val. Erdemi választ és ügyintézt nem kapott. Pedig végre rendet kell itt teremteni a házakban, a kölcsönös együttműködés alapján. Ezt hangoztatta a lakóbizottsági ülésen felszólaló Beck Sándor, a Hazafias Népfrentkerületi bizottságának képviselője és dr. Bencze György tanácsstag is.

Most már az IKV-n van a sor a problémák megoldásában, hiszen a nagyon aktív lakóbizottság eddig is szorgalmazta a rend, a nyugalom megteremtését.

L. F.

Szombat, 1966. június 11.

DEL-MAGYARORSZÁG 5